

[Ulrich.]

for Overdragelse af offentlig Jord som Tillægsparcel.

For det første af disse Punkters Vedkommende, nemlig Oprettelsen af Statsfæstebrug paa af Staten indkøbt Jord, foreslaar den højtærede Minister anvendt et Beløb af ca. 15 Mill. Kr. om Aaret i 3 Aar; disse 15 Mill. Kr. ønsker Ministeren, at Jordfonden skal udrede, dog saaledes at Staten hvert Aar skal laane Jordfonden 3 af disse Millioner; men Jordfonden skal udstede Obligationer for dette Laan paa de 3 Mill. Kr., og Jordfonden som saadan staar selvstændigt inde for det fulde Beløb, som man ønsker at anvende til Oprettelse af Statshusmandsbrug. Det eneste Beløb, Ministeren afsætter til Udredelse af Statskassen, er de Etableringslaan, som foreslaas til de oprettede Brug.

Ved Hjælp af disse ca. 15 Mill. Kr. vil der kunne oprettes ca. 860 Brug om Aaret. Jorden skaffes ved Køb til en rimelig Pris i det aabne Marked, men kan Jorden ikke faas til en rimelig Pris, da eksproprieres den.

Nu vil jeg gerne spørge den højtærede Minister, hvad han forstaar ved en rimelig Pris. Er det Jordværdien? Er det noget over Jordværdien? Er det noget under Jordværdien? Hvad forstaas ved en rimelig Pris, og hvem bestemmer, om det er en rimelig Pris, man kan opnaa at købe Jord for eller ikke? Det kunde være overordentlig interessant at faa dette at vide, fordi Ekspropriationsbestemmelsen først træder i Kraft, naar man ikke kan faa Jord til en rimelig Pris.

Jeg vil derfor anmode den højtærede Minister om, naar han faar Ordet, nærmere at motivere, hvad han forstaar ved den rimelige Pris. Jeg føler mig i og for sig overbevist om, at man fra den Side overhovedet kun har indført Bestemmelsen om den rimelige Pris som et Skalkeskjul. Man ønsker ikke at købe Jord i det aabne Marked, undtagen naar man kan faa den til en Pris, der er betydelig under den Pris, som er Dagens; kan man ikke det, ønsker man at anvende Ekspropriationsbestemmelsen.

Denne Bestemmelse indeholder en Mængde Uhyrligheder og Ejendommeligheder, saa at jeg kommer til at beskæftige mig med den et Øjeblik. En saadan Ekspropriation skal fortrinsvis finde Sted paa Jord, som ikke udnyttes forsvarligt. Jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, om det er ham, der skal bedømme, hvorvidt Jorden er udnyttet forsvarligt eller ikke. Den højtærede Minister vilde sikkert

faa meget at bestille, naar han skulde foretage et saadant Skøn. Eller er det Statens Jordlovsudvalg; skal det overlades Statens Jordlovsudvalg at bedømme, hvorvidt en eller anden Landmand i Danmarks Land dyrker sin Jord forsvarligt eller ikke? Eller skal det overlades til Amtskommissionens Medlemmer at drage Amtet rundt og kige efter, om de forskellige Jordbrugere i Amtet driver deres Jord forsvarligt eller ikke?

Og hvilken Værdi skal i det hele taget denne Bedømmelse af, hvorvidt denne Jord har været drevet forsvarligt eller ikke, have? Det afgørende for Ekspropriationen, om man skal ekspropriere eller ikke, er jo dette, om der er en ung Mand eller en ung Kvinde ude omkring, der har udpeget sig det omhandlede Jordstykke til at bosætte sig paa.

Man skal vel huske paa, dette er jo Socialdemokrater, dette er Oversocialdemokrater, der kommer med et saadant Forslag; det er jo den menige Mand, man skal tage Hensyn til, det er den opvoksende Ungdom, det er deres Ønske, man skal rette sig efter. Der er en ung Mand eller Kvinde, der har faaet den Idé: her vil jeg bygge, her vil jeg bo! Straks sætter vedkommende unge Menneske hele Maskineriet i Gang, og først da har det nogen som helst Interesse, om vedkommende Jordstykke er dyrket mere eller mindre tilfredsstillende i Forvejen, thi naar den vedkommende unge har ønsket sig netop det Stykke Jord, er den højtærede Minister øjeblikkelig i Aktion og eksproprierer dette, selv om det er fra en af Danmarks dygtigste Jordbrugere, fordi der har vist sig en ung Socialdemokrat eller Radikal, som har ønsket at komme i Besiddelse af dette. Det er den Maade, hvorpaa man ønsker at praktisere denne Lovbestemmelse, hverken mere eller mindre. Saadanne Bestemmelser maa man paa det skarpeste gaa imod.

Saa søger man selvfølgelig at indkapsle denne Bestemmelse i forskellige Omsvøb, sætte forskellige Grænser for, i hvilken Udstrækning man maa foretage saadan Ekspropriation af Jord: man maa kun tage 10 pCt. fra Ejendomme af en vis Størrelse, 15 fra andre, 20 fra andre igen og endelig 25 pCt. fra nogle; og naar det drejer sig om en Mand, der har begaaet den Forbrydelse at have en Ejendom paa over 100 ha, har man Lov til at tage hele Kagen ned til de 100 ha. Men man skal dog stadig væk tage i Betragtning, at man ikke maa tage mere Jord bort end, at den tilbageværende Jord ikke kommer til at staa i Misforhold